

Остапенко Тетяна Миколаївна,
доцент кафедри аналітичної економіки
та менеджменту Дніпропетровського
державного університету внутрішніх справ,
кандидат економічних наук, доцент

ПРИЧИНИ КОРУПЦІЇ

Корупція як глобальне явище характерна для всіх країн незалежно від їх політичного устрою та рівня економічного розвитку. Справа виключно в масштабах і у формах участі у корупції державних структур.

Корупційні правопорушення сьогодні залишаються серйозною загрозою національній безпеці держави. Особи, які наділені повноваженнями для виконання функцій держави, є базовими джерелами корупційних ризиків [1].

Під причинами й умовами корупції розуміють насамперед конкретні обставини, на основі яких виникають та здійснюються корупційні правопорушення [2].

Корупційні правопорушення:

- діяння, що містить ознаки корупції;
- вчиняється особою, уповноваженою на виконання функцій держави або місцевого самоврядування;
- встановлено кримінальну, дисциплінарну та/або цивільно-правову відповідальність.

Причини корупції економічного проходження традиційно пов'язують із (рис. 1):

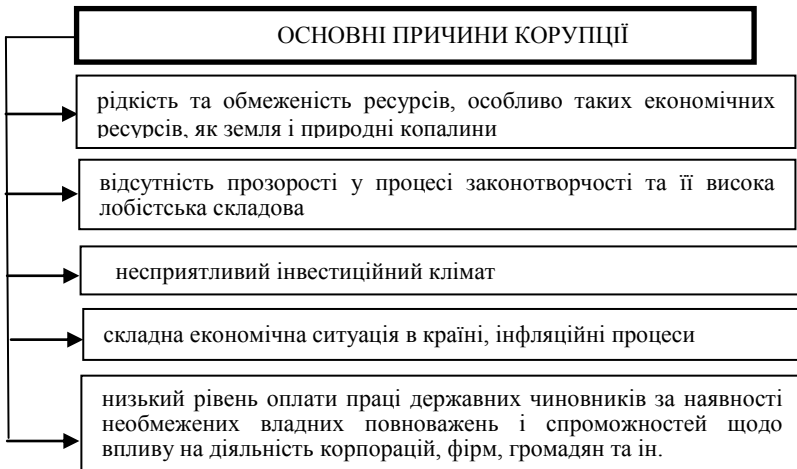

Рис. 1. Основні причини корупції

- «Найприбутковішими» у плані корупції потрібно виділити:
- видобуток природних ресурсів; податкові пільги;
 - продаж сировинних товарів за цінами, нижчими від ринкових;
 - продаж державних активів, особливо приватизація державних підприємств;
 - надання монопольного допуску до певного виду комерційної діяльності;
 - контроль над тіньовою економікою і нелегальним бізнесом;
 - призначення на відповідальні посади;
 - присвоєння спеціальних, почесних та інших звань.

Тож, більшість дослідників здебільшого звертають увагу на те, що причини та умови поширення корупції у країні перебувають у тісному взаємозв'язку з такими явищами, як криза і незбалансованість економічних відносин, високі податки, падіння продуктивності праці, зростання безробіття, бюджетний дефіцит, правовий нігілізм, погіршення виконавчої дисципліни.

З метою подолання корупції, в державі має бути сформований механізм протидії корупційним правопорушенням та він має включати кілька основних елементи, кожен з яких є складним самостійним утворенням, тобто системою.

Проте сутність механізму полягає у розумінні того, що дає поєднання цих елементів у системному плані. Взаємодія елементів виявляється у тому, що механізм управління забезпечує їх органічний взаємозв'язок між собою, надає їм нові ознаки, забезпечує їх взаємний перехід і ту комбінацію, яка характеризує ефективність протидії корупційним правопорушенням. Саме системний підхід дає можливість визначити і якість елементів окремо, і їх об'єднання у єдине ціле – механізм протидії корупційним правопорушенням у системі державної служби [3].

Тож, механізм протидії корупційним правопорушенням має включати:

1) для боротьби з корупційними проявами необхідно запровадити прозорість на етапах бюджетних розподілів та відкритість у системі контролю у цій сфері та доцільно адаптувати наявну систему аудиту в Україні відповідно до кращого зарубіжного досвіду [1];

2) усунення прогалів в законодавстві;

3) системне забезпечення прозорості державної діяльності та її результатів;

4) формування якісної високооплачуваної системи державної служби [3].

Список використаних джерел

1. Неклеса О.В., Сидорова Е.О., Палешко Я.С. Фінансовий контроль як інструмент в подоланні корупційних проявів. *Науковий вісник Дніпропетровського державного університету внутрішніх справ*. 2021. № 1. С. 326–331.

2. Литвак О. М. Державний контроль за злочинністю (кримінологічний аспект): дис. ... д-ра юрид. наук / О. М. Литвак. Х., 2001. 370 с

3. Тімашов В. Причини та умови корупції в Україні. URL: <https://science.lpnu.ua/sites/default/files/journal-paper/2018/jun/13383/53.pdf>.

Підлісний Юрій Анатолійович,
старший науковий співробітник
науково-дослідного відділу
воєнно-психологічних досліджень
Науково-дослідного центру
гуманітарних проблем Збройних Сил
України;
Дембіцький Василь Миколайович,
науковий співробітник науково-
дослідного відділу прикладних
військово-соціологічних досліджень
Науково-дослідного центру
гуманітарних проблем Збройних Сил
України

ЗАРУБІЖНИЙ ДОСВІД ДОСЛІДЖЕННЯ АГРЕСИВНОЇ ПОВЕДІНКИ КОМБАТАНТІВ

Початок ХХІ століття характеризується тенденцією до зростання різноманітних локальних воєн та збройних конфліктів, що виникають в усьому світі а, отже, і збільшенням безпосередніх учасників цих конфліктів, серед яких ключове місце займають учасники бойових дій – комбатанти. До 24 лютого 2022 року для більшості населення України наведена теза не мала особистісного змісту та розглядалася, навіть у психологічному колі як перспективний напрям практичної діяльності. Початок повномасштабної військової агресії Росії проти нашої держави спричинив виникнення глобального суспільного запиту, що до надання нагальної психологічної